

Barthos Gyula szoboravatás

Az OEE nevében Tihanyi Gyula koszorúz

A ZALAERDŐ Zrt. székházának udvarán, kialakított díszterületen – Kaán Károly szobrának közelében – márványoszlopra helyezett szobor az egykori gróf Kendeffy-uradalom Retyezát-hegységi főerdészének, majd a herceg Batthyány-Strattmann hitbizomány nagykanizsai erdőhivatala vezetőjének, főerdőmesternek, a jeles erdésznek, vadászak és ornitológusnak hivatott maradandó emléket állítani.

Az ünnepséget Tihanyi Gyula, a ZALAERDŐ Zrt. és az OEE nagykanizsai helyi csoportja nevében nyitotta meg, külön köszöntve Marton Istvánt, Nagykanizsa város polgármesterét, valamint a Barthos Gyula leszármazottai részéről jelenlévő dr. Csapó Zsoltné Barthos Éva unokát és férjét.

A köszöntés után, Perák Gergő a Hevesi Sándor Általános Iskola 7. osztályos tanulója Reményik Sándor: Föld című versét szavalta el, majd Feiszt Ottó, a ZALAERDŐ Zrt. vezérigazgatója mondott szoboravató beszédet.

Beszédében egy nem mindennapi – emlékéllítésre érdemesített – életpálya főbb mozanatai tárultak fel. Előljáróban kiemelte, hogy Kaán Károly szobra közelében egy újabb, nagykanizsai születésű jeles erdészembernek emelt szobrot a ZALAERDŐ Zrt., így ezen túl nemcsak közelebbi szülőhelyük, a város egykori Kereszt utcája lesz közös, hanem emlékhelyük is.

Szólt családi gyökereiről, külön is kiemelve anyai nagypapját, Halvax Józsefet, akit a kiegyezés után, 1868-ban Nagykanizsa első polgármesterének választottak meg. Ezután a selmeci akadémia sikeres befejezése utáni évek eseményei következtek. Hangsúlyozta, hogy a madárvilág iránti érdeklődése és diákkori kutatásai már ismertté tették nevét, mégis az erdészpályát választotta, nem fogadva el a korszak legnagyobb magyar természettudósának, Herman Ottónak személyes meghívását. Megtartva a madárvilággal kapcsolatban táplált olthatatlan szeretetét, a kutatásait, inkább a Déli-Kárpátokban, a Retyezát-hegységben lett uradalmi főerdész 1907-1918 között, Erdély elvesztéséig.

1919 elején családjával hazaköltözött Nagykanizsára, ahol a herceg Batthyány-Strattmann hitbizomány nagykanizsai erdőhivatalát, illetve a környékbeli falvak határában elterülő erdőbirtokot irányította.

Szólt a II. világháború borzalmairól, amely halálos fenyegetést, elzárást hozott számára.

A beszéd kiemelte, hogy Barthosnak, mint vérbeli erdőművelő erdésznek a vezérelve minden munkahelyén az erdők fenntartása volt.

Külön hangsúlyozta kiváló vadászemberi mivoltát, akkurátusan vezetett – hat évtizedet átfogó – löveggyékét, amelynek zöme madár volt, s vizsgálatauk ornitológiai célt szolgáltak.

Beszélt arról is, hogy az első magyar természetvédők közé tartozott, s külön érdeme, hogy elsőként foglalkozott a biológiai erdővédelem kérdéseivel.

Szólt Barthos Gyula munkásságát már korábban méltató zalai kollégákról, dr. Baráth Lászlóról, Szakács Lászlóról és Horváth Jenőről. Külön kiemelte Barthos Gyula: Erdészüdv, vadászüdv! című, impozáns posztumusz könyvét,

amelynek szerkesztése dr. Oroszi Sándor nagy és elvülhetetlen érdeme.

Befejezésül Feiszt Ottó összegezte Barthos Gyula időálló szellemiségének üzenetét, nevezetesen önzetlen hazaszeretetét, határozott emberi-erkölcsi tartását, szakmai igényességét, természetszeretetét, majd a következő gondolattal zárta beszédét:

„Emlékét őrző szobra legyen bronzba öntött intellektus és buzdítás mindannyiunk számára, akiknek szűkebb hazánk, Zala megye erdeinek sorsa van, s majdan lesz letéve!”

A beszéd után Feiszt Ottó leleplezte a szobrot, melyet Szabolcs Péter, Munkácsy-díjas zalaegerszegi szobrászművész készített, majd újabb tanuló, Bedő Beatrix, Kerék Imre: Csak veled múlik el című versét szavalta el.

Ezután dr. Oroszi Sándor erdőmérnök, az MTA doktora, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum tudományos főmunkatársa – a nagyszerű, posztumusz Barthos könyv, az Erdészüdv, vadászüdv! című dokumentumregény szerkesztője – méltatta Barthos Gyula jelentőségét a magyar erdészettörténetben.

A sokoldalú életműből négy fontos momentumot emelt ki: a selmeci diákéletről ilyen részletesen, elsőként készített és dokumentált naplót, az utolsó, magyar nyelven írt Retyezát-hegységi erdészeti, vadászati és madártani bemutatót, a magashegységi erdők felújításának rendkívüli nehézségeit, valamint az erdei madarak faj és létszám szerinti változásainak megfigyelését ugyanazon a területen, több évtizeden át.

A szoboravatást méltó módon egészítette ki, hogy azt megelőző napokban a ZALAERDŐ Zrt. emléktáblát helyezett el Nagykanizsán, az Ady E. u. 39. szám alatti Raffaeli-ház falán, ahol Barthos Gyula 1950-1971 között, haláláig élt.

Dr. Baráth László

